BESLUITEN

BESLUIT 2012/281/GBVB VAN DE RAAD

van 29 mei 2012

in het kader van de Europese veiligheidsstrategie ter ondersteuning van het voorstel van de Unie voor een internationale gedragscode voor ruimteactiviteiten

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 26, lid 2,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Steeds meer ruimteactiviteiten worden ondernomen en deze zijn van cruciaal belang. De ruimte is een bron van rijkdommen voor alle landen van de wereld. In de toekomst zullen ook ruimteactiviteiten worden ondernomen door landen die dat nu nog niet doen. De Unie is daarom van oordeel dat het versterken van de veiligheid van ruimteactiviteiten een belangrijke doelstelling is; dit zal ook de ontwikkeling en veiligheid van de staten ten goede komen. Deze doelstelling past in het ruimtevaartbeleid van de Unie.

(2) De Europese Raad heeft op 12 december 2003 de Europese veiligheidsstrategie aangenomen, waarin de mondiale uitdagingen en dreigingen worden beschreven, en wordt gepleit voor een op regels gebaseerde internationale orde met effectief multilateralisme en goed functionerende internationale instellingen.

(3) In de Europese veiligheidsstrategie wordt uitgegaan van het Handvest van de Verenigde Naties als het kader waarbinnen de internationale betrekkingen gestalte moeten krijgen, en wordt een lans gebroken voor versterking van de Verenigde Naties, die moeten worden toegerust om hun opdrachten te kunnen vervullen en doeltreffend te kunnen optreden. De Unie streeft ernaar dat op alle terreinen van de internationale betrekkingen een hechte samenwerking tot stand komt, om onder meer de vrede te handhaven, conflicten te voorkomen en de internationale veiligheid te versterken, in overeenstemming met de doelstellingen en beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties.

(4) De Unie wil transparantie en vertrouwenscheppende maatregelen ontwikkelen en toepassen, als middel om de ruimte veiliger te maken. De Unie is voorts bijzonder attent op het feit dat ruimteschroot — ongeacht de herkomst ervan — een gevaar vormt voor bestaande en toekomstige activiteiten.

(5) In haar antwoord op Resolutie 61/75 van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties van 6 december 2006, heeft de Unie op 18 september 2007 benadrukt dat die doelstelling het beste wordt gediend met „verkeersregels" voor ruimteactiviteiten, die vrijwillig worden onderschreven en berusten op de beste praktijken die door de actoren worden toegepast.

(6) De Raad heeft in zijn conclusies van 8-9 december 2008 zijn steun uitgesproken voor het eerste ontwerp van een internationale gedragscode voor ruimteactiviteiten, die de staten op vrijwillige basis zouden toepassen en die transparantie- en vertrouwenscheppende maatregelen bevat, als basis voor het overleg met belangrijke derde landen die ruimteactiviteiten ondernemen of daarin belangen hebben, met als doel tot een tekst te komen die voor een zo groot mogelijk aantal staten aanvaardbaar is.

(7) Naar aanleiding van het overleg dat met de grote ruimtevaartlanden is gepleegd, heeft de Unie een herziene versie van de gedragscode opgesteld, op grond waarvan de Raad de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid op 27 september 2010 heeft opgedragen het overleg voort te zetten en uit te breiden,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Om haar voorstel voor een internationale gedragscode voor ruimteactiviteiten kracht bij te zetten, streeft de Unie de volgende doelstellingen na:

— overleg met al dan niet reeds op ruimtevaartgebied actieve staten, teneinde het voorstel te bespreken en hun opvattingen te vernemen;

— expertise verzamelen met het oog op de samenstelling van een internationale gedragscode voor ruimteactiviteiten.

Artikel 2

1. In deze context hebben de door de Unie te steunen projecten betrekking op de volgende specifieke activiteiten:

a) outreach-activiteiten: propageren van het voorstel voor een internationale gedragscode voor ruimteactiviteiten;

b) de organisatie van ten hoogste drie multilaterale expertbijeenkomsten, ter bespreking van het voorstel voor een internationale gedragscode;

c) de coördinatie van een consortium van niet-gouvernementele deskundigen.

2. Die projecten en specifieke activiteiten worden in de bijlage nader omschreven.

Artikel 3

1. De hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid („de hoge vertegenwoordiger") is belast met de uitvoering van dit besluit.

2. De technische implementatie van de in artikel 2 bedoelde projecten wordt uitgevoerd door het Instituut van de Verenigde Naties voor Ontwapeningsonderzoek (United Nations Institute for Disarmament Research — „UNIDIR"), onder de verantwoordelijkheid van de hoge vertegenwoordiger. De hoge vertegenwoordiger treft hiertoe de nodige regelingen met het UNIDIR.

Artikel 4

1. Het financieel referentiebedrag voor de uitvoering van de in artikel 2 bedoelde projecten is 1 490 000 EUR.

2. De met het in lid 1 vermelde bedrag gefinancierde uitgaven worden beheerd volgens de procedures en regels van de Unie die van toepassing zijn op de algemene begroting van de Unie.

3. De Commissie houdt toezicht op de correcte uitvoering van de in lid 1 vermelde bijdrage van de Unie. Zij sluit hiertoe een financieringsovereenkomst met het UNIDIR, waarin wordt bepaald dat het UNIDIR er zorg voor moet dragen dat de bijdrage van de Unie zichtbaar is in een mate die overeenstemt met haar omvang.

4. De Commissie streeft ernaar de in lid 3 bedoelde financieringsovereenkomst zo spoedig mogelijk na de inwerkingtreding van dit besluit te sluiten. Zij stelt de Raad in kennis van eventuele moeilijkheden bij en van de datum van de sluiting van de financieringsovereenkomst.

Artikel 5

1. De hoge vertegenwoordiger brengt aan de Raad verslag uit over de uitvoering van dit besluit, op basis van geregelde rapporten van het UNIDIR. Deze rapporten vormen de basis voor de evaluatie door de Raad.

2. De Commissie verstrekt informatie over de financiële aspecten van de uitvoering van de in artikel 2 bedoelde projecten.

Artikel 6

Dit besluit treedt in werking op de dag waarop het wordt vastgesteld.

Het verstrijkt achttien maanden na de datum van sluiting van de in artikel 4, lid 3, bedoelde financieringsovereenkomst; het verstrijkt echter zes maanden na de dag waarop het is vastgesteld indien de overeenkomst binnen die termijn niet is gesloten.

Gedaan te Brussel, 29 mei 2012.

Voor de Raad
De voorzitter
N. WAMMEN

BIJLAGE BIJ HET BESLUIT VAN DE RAAD TER ONDERSTEUNING VAN HET VOORSTEL VAN DE UNIE VOOR EEN INTERNATIONALE GEDRAGSCODE VOOR RUIMTEACTIVITEITEN

1. Algemeen kader en doelstellingen

Steeds meer ruimteactiviteiten worden ondernomen en deze zijn van cruciaal belang. De ruimte is een bron van rijkdommen voor alle landen van de wereld. In de toekomst zullen ook ruimteactiviteiten worden ondernomen door landen die dat nu nog niet doen. De Unie is daarom van oordeel dat grotere veiligheid in de ruimte moet worden bewerkstelligd, en dat een pragmatisch, geleidelijk proces hiertoe bevorderlijk kan zijn. De Unie wil transparantie- en vertrouwenscheppende maatregelen ontwikkelen en toepassen, als middel om de ruimte veiliger te maken. De Unie is voorts bijzonder attent op het feit dat ruimteschroot een gevaar vormt voor ruimteactiviteiten nu en in de toekomst.

In haar antwoord op Resolutie 61/75 van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties van 6 december 2006, heeft de Unie op 18 september 2007 benadrukt dat deze doelstelling het beste wordt gediend met „verkeersregels" voor ruimteactiviteiten, die vrijwillig worden onderschreven en berusten op de beste praktijken die tussen de actoren van toepassing zijn.

De Raad van de Europese Unie heeft in zijn conclusies van 8-9 december 2008 zijn steun uitgesproken voor het eerste ontwerp van een internationale gedragscode voor ruimteactiviteiten, die de staten op vrijwillige basis zouden toepassen en die transparantie- en vertrouwenscheppende maatregelen bevat, als basis voor het overleg met belangrijke derde landen die ruimteactiviteiten verrichten of daarin belangen hebben, met als doel tot een tekst te komen die voor een zo groot mogelijk aantal staten aanvaardbaar is. Naar aanleiding van het overleg dat met de grote ruimtevaartlanden is gepleegd, heeft de Unie een herziene versie van de gedragscode opgesteld, op grond waarvan de Raad van de Europese Unie de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid („de hoge vertegenwoordiger") op 27 september 2010 heeft opgedragen het overleg voort te zetten en uit te breiden.

Om haar voorstel voor een internationale gedragscode voor ruimteactiviteiten kracht bij te zetten, en uitvoering te geven aan het mandaat dat aan de hoge vertegenwoordiger is verstrekt, streeft de Unie de volgende doelstellingen na:

— overleg plegen met zoveel mogelijk, al dan niet reeds op ruimtevaartgebied actieve landen, teneinde dit voorstel te bespreken en hun opvattingen te vernemen, met name door de organisatie van één of meer — ten hoogste drie — multilaterale expertbijeenkomsten;

— expertise verzamelen met het oog op de samenstelling van een internationale gedragscode voor ruimteactiviteiten.

Aan het handelen van de Unie liggen de volgende beginselen ten grondslag:

a) het erkende belang duurzaamheid, voorspelbaarheid en grotere veiligheid op lange termijn in de ruimte te bewerkstelligen;

b) de noodzaak tot een gemeenschappelijk besef te komen en terreinen van gemeenschappelijkheid te bepalen;

c) het belang dat een toekomstige internationale gedragscode voor ruimteactiviteiten op nationaal en regionaal niveau worden overgenomen.

2. Projecten

2.1. *Project 1: Outreach: bevordering van het voorstel voor een internationale gedragscode voor ruimteactiviteiten.*

2.1.1. Doel van het project

Door middel van regionale en subregionale workshops samenwerken met potentiële stakeholders van een internationale gedragscode, om voort te bouwen op de bestaande kennis van en inzichten in de basisprincipes van de voorgestelde code.

2.1.2. Projectresultaten

a) Grotere bekendheid, duidelijkheid en inzichtelijkheid van de voorgestelde internationale gedragscode en van de verdere uitwerking ervan.

b) Een klimaat waarin politieke vooruitgang kan worden geboekt.

c) Een beter inzicht bij de stakeholders met betrekking tot de terreinen waarop overeenstemming kan worden bereikt inzake de behoefte aan grotere veiligheid in de ruimte, en een akkoord over de wegen die daartoe moeten worden gevolgd.

d) Betere coördinatie tussen de stakeholders.

e) Bepaling waar nationaal en regionaal actiever moet worden opgetreden om de ontwikkeling van een internationale gedragscode voor ruimteactiviteiten te bevorderen.

2.1.3. Projectbeschrijving

a) Overwogen wordt ten hoogste zes regionale of subregionale workshops met ten hoogste dertig deelnemers te beleggen, eventueel in samenwerking met internationale, regionale of nationale organisaties, al dan niet uit de publieke sector.

b) De resultaten worden gecompileerd en aan de Unie en andere stakeholders gepresenteerd, indien nodig langs digitale weg.

2.2. *Project 2: Ruggensteun voor de hoge vertegenwoordiger bij contacten/overleg met staten*

2.2.1. Doel van het project

a) De Unie meer informatie en analyse verschaffen over de opvattingen van potentiële stakeholders van een internationale gedragscode, en over de door hen gevolgde koers.

b) Een gecoördineerde campagne van individueel overleg met de voornaamste stakeholders opzetten, ter voorbereiding en ondersteuning van, en ten vervolge op de overlegactiviteiten van de hoge vertegenwoordiger.

c) Deelnemen aan de overlegactiviteiten van de hoge vertegenwoordiger, met het oog op de evaluatie van hetgeen aan beschouwingen is bijeengebracht.

2.2.2. Projectresultaten

a) Nota's waarin uiteengezet wordt hoe het best met de potentiële stakeholders van een internationale gedragscode kan worden samengewerkt.

b) Schriftelijke evaluaties van de verzamelde beschouwingen, en voorstellen tot tekstherziening.

c) Schriftelijke bijdragen voor de multilaterale expertbijeenkomst(en).

2.2.3. Projectbeschrijving

a) Een aantal basisdocumenten en achtergrondstudies wordt opgesteld, ter voorbereiding en ondersteuning van, en ten vervolge op de overlegactiviteiten van de hoge vertegenwoordiger en de multilaterale expertbijeenkomst(en).

b) Een gecoördineerde campagne van individueel overleg met de voornaamste stakeholders wordt opgezet, die het volgende inhoudt:

— ten hoogste twintig individuele bijeenkomsten en informatievergaderingen;

— coördinatie van de inbreng in het proces, met name langs digitale weg;

— selectie van de staten en organisaties met het oog op deze coördinatie, op basis van de mate waarin zij betrokken zijn bij de ruimteveiligheidsproblematiek, hun vroegere engagement met het voorstel voor een internationale gedragscode, en hun rol in de algehele diplomatieke voortgang in regionaal of internationaal opzicht.

c) De resultaten worden gecompileerd en aan de Unie en de andere stakeholders gepresenteerd, met name langs digitale weg.

2.3. *Project 3: Organisatie van ten hoogste drie multilaterale expertbijeenkomsten, ter bespreking van het voorstel voor een internationale gedragscode*

2.3.1. Doel van het project

Deskundigen bijeenbrengen die het voorstel voor een internationale gedragscode bespreken.

2.3.2. Projectresultaten

a) Oprichting van een forum waar het voorstel voor een internationale gedragscode wordt besproken.

b) Diplomatieke vooruitgang bij de besprekingen over een internationale gedragscode.

2.3.3. Projectbeschrijving

In de eerste zestien maanden van het project worden ten hoogste drie multilaterale expertbijeenkomsten met maximaal 160 deelnemers georganiseerd.

— Voorgesteld wordt dat de eerste in Europa, en de volgende twee elders plaatsvinden. De hoge vertegenwoordiger besluit hierover, telkens op voorstel van het UNIDIR.

— Over de structuur, de agenda en de deelname wordt eveneens besloten door de hoge vertegenwoordiger, op voorstel van het UNIDIR.

2.4. *Project 4: Coördinatie van een consortium van niet-gouvernementele deskundigen*

2.4.1. Doel van het project

a) Een klein consortium van ten hoogste tien erkende deskundigen vormen, dat bijdragen verstrekt voor het proces van ontwikkeling van een internationale gedragscode.

b) Online-ondersteuning voor de coördinatie van het consortium beschikbaar stellen.

c) De middelen verstrekken die moeten helpen om de gedragscode inzichtelijker te maken, de activiteiten en de resultaten van de eerste twee projecten te bevorderen.

2.4.2. Projectresultaten

a) Grotere inbreng van internationale, regionale en nationale topdeskundigen met het oog op een internationale gedragscode.

b) Een virtueel forum voor de coördinatie van expertbijdragen en besprekingen.

c) Een virtueel forum ter ondersteuning van de multilaterale bijeenkomsten in het kader van het tweede project.

d) Virtueel en niet-virtueel outreach-materiaal.

2.4.3. Projectbeschrijving

a) Bepaling, coördinatie en aanvraag van de bijdragen van de geschikte:

— de hoge vertegenwoordiger besluit, op voorstel van het UNIDIR, over de samenstelling van het consortium.

b) Er wordt een nieuw virtueel forum voor de coördinatie van de consortiumbijdragen ingesteld:

— het forum moet tevens de ondersteuning van het tweede project kunnen verzorgen.

c) Er worden ten hoogste acht bijeenkomsten gehouden waarop, onder meer langs digitale weg en per videoconferentie, van gedachten wordt gewisseld over ontwikkelingen in verband met de gedragscode en over de inbreng van het consortium.

d) De resultaten worden, met name langs digitale weg, verzameld en aan de hoge vertegenwoordiger en in voorkomend geval aan andere stakeholders gepresenteerd.

e) Een outreach-instrumentarium wordt ontwikkeld.

3. **Procedurele aspecten, coördinatie**

De uitvoering van de projecten zal in gang worden gezet door een stuurcomité, dat de samenwerkingsprocedures en -modaliteiten vaststelt. De uitvoering van de projecten wordt regelmatig — ten minste om de zes maanden — door het comité geëvalueerd, onder meer langs digitale weg en per videoconferentie.

Het stuurcomité zal bestaan uit vertegenwoordigers van de hoge vertegenwoordiger en van het UNIDIR.

De medewerking van publieke en niet-publieke actoren aan de multilaterale expertbijeenkomsten wordt door het UNIDIR gecoördineerd.

De hoge vertegenwoordiger besluit waar de workshops en vergaderingen in het kader van dit project plaatsvinden en hoe zij zijn samengesteld; het UNIDIR legt een voorstel daartoe voor aan het stuurcomité.

4. **Rapportage en beoordeling**

Aan het eind van het eerste projectjaar brengt het UNIDIR een narratief en een financieel verslag uit aan de hoge vertegenwoordiger; het tracht daarbij de rapportagecyclus van de Verenigde Naties te volgen.

Wanneer het project is voltooid, legt het UNIDIR aan de hoge vertegenwoordiger een eindverslag voor.

Alle voortgangs- en situatieverslagen, publicaties, persmededelingen en updates van het UNIDIR worden terstond aan de hoge vertegenwoordiger en aan de Europese Commissie meegedeeld.

5. **Duur**

De verwachte uitvoeringstermijn voor dit project is achttien maanden.

Drie maanden voor de voltooiing van het project moeten alle bijeenkomsten zijn afgesloten, zodat er voldoende tijd is om nog binnen de uitvoeringstermijn een analyse uit te voeren.

6. **Begunstigden**

Alle lidstaten van de VN, in het bijzonder de staten die aan ruimtevaart doen.

Niet-gouvernementele stakeholders, met inbegrip van het middenveld en het bedrijfsleven.

7. **Vertegenwoordigers van derde partijen**

Ter bevordering van regionale verantwoordelijkheid voor de internationale gedragscode voor ruimteactiviteiten, kan op grond van dit besluit de deelname worden gefinancierd van deskundigen van buiten de Unie, onder meer uit betrokken regionale en internationale organisaties.

De deelname van het UNIDIR aan alle workshops en bijeenkomsten in verband met dit besluit zal worden gefinancierd.

8. **Uitvoeringsorgaan**

De technische uitvoering van dit besluit van de Raad wordt toevertrouwd aan het UNIDIR.

Het UNIDIR zal waar passend samenwerken met regionale organisaties, denktanks, ngo's en het bedrijfsleven.

Met het oog op de toepassing van dit besluit zal extra personeel in dienst moeten worden genomen.